

MEMENTO OVIDIU DRIMBA

Doina-Gabriela Ananie*

MEMENTO OVIDIU DRIMBA

Abstract

Ovidiu Drimba, proved, even from an early age, with his first articles published in *Rânduri and Țara Visurilor Noastre* magazines, his indisputably talent, the ability to synthesize, and a solid knowledge. The assistant of Lucian Blaga at the philosophy department of the University Ferdinand I from Cluj, than lecturer and professor at the Caragiale Academy of Theatrical Arts and Cinematography from Bucharest, and lecturer at the Romanian Institute of Torino University, Ovidiu Drimba has left its mark on the generations of students he formed. His monumental work, *The History of Culture and Civilization*, that leads us to the thought of the „homo universalis”, with its 13 volumes, remains the only one of its kind in Romanian culture.

Keywords: roots, refugee, „Emanuil Gojdu” Highschool, Cluj University, Caragiale Academy, Instituto di Romeno, The History of Culture and Civilization

Familia Drimba își are rădăcinile în satul Körösszegapáti (Apateu)¹ situat în comitatul Bihor (azi județul Hajdú-Bihar din Ungaria). Ioan Drimba, străbunicul lui Ovidiu Drimba, a fost învățător în Veherd (azi Vekerd, Ungaria). Ioan Drimba a avut patru copii: Gheorghe Drimba, protopop în Toboliu, căsătorit cu Raveica Porumb; Mihai Drimba, protopop Apateu și Ortiteag, căsătorit cu Raveica Crăciun din Tulca (Fig. 1 și 2); Dumitru Drimba, notar la Cheresig, căsătorit cu Irina Hollosi; Uana Drimba, decedată la 28 de ani². Preotul Mihai Drimba, bunicul lui Ovidiu, născut la Apateu în 29 septembrie 1847 a avut nouă copii: Cristina – 1869, Ermina – 1874, Elena – 1879, Alexandru – 1881, Eugen, tatăl lui Ovidiu Drimba – 1883, Lucreția - 1887, Iosif – 1888, Aurel – 1892 și Maria – 1895³.

Fiul lui Eugen Drimba și al Mariei Samuilă, al treilea din cei șapte copii ai învățătorului⁴, Ovidiu Drimba s-a născut pe 3 septembrie 1919 în comuna Margine din județul Bihor. Familia sa (Fig. 3) s-a refugiat inițial la Oradea în februarie 1919⁵, din cauza pericolului la care au fost expuși, ca urmare a amenințărilor venite din partea autorităților maghiare - tatăl său a participat alături de câțiva consăteni la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918 -, iar după terminarea războiului s-a stabilit la Lugașul de Jos. Aici a făcut studiile primare (1926-1930).

Studiile secundare le-a făcut la Liceul „Emanuil Gojdu” din Oradea (1930-1938). S-a implicat, încă de mic, în activitățile artistice ale liceului orădean. În 1933, la vârsta de 13 ani, îl găsim alături de alți elevi ai liceelor „Emanuil Gojdu” și „Oltea Doamna”, jucând în piesa de teatru *Vlaicu Vodă* a lui Al.Davilla (Fig. 4, 5), pe scena teatrului „Regina Maria” din Oradea. Piesa fusese montată de Petrișor Vanga, cu sprijinul profesorilor M.Catana și C. Moga⁶.

Tot aici, împreună cu un grup de colegi, coordonați de profesorul de limba română Augustin Cosma, au fondat în 1937 revista „Țara Visurilor Noastre”, prima revistă școlară din țară. A fost și președintele *Societății de lectură „Vasile Alecsandri”*.

* Muzeul Țării Crișurilor, gabiananie@yahoo.com

¹ *Arhiva parohiei Cetea*, Dosar IV, doc.21, apud *Cetea – Bihor. Un sat pentru credință și legea străbună*, sub redacția prof.univ.dr. Liviu Borcea, prof.univ.dr. Liviu Mihancea, Ediția a II-a, Editura Universității din Oradea, 2015, p.58

² Arborele genealogic al familiei Drimba, Colecția Anca Moldoveanu

³ *Extras din Registrul de botezuri, căsătorii și decese* din Apateu, pentru familia lui Mihai Drimba, 3 iulie 1904 (în lb.maghiară), Colecția Anca Moldoveanu

⁴ Bujor, subnotar în Salonta, Nora, adoptată de vărul primar al tatălui, Alexandru Drimba, protopop în Aleșd (cei doi din prima căsătorie a lui Eugen Drimba cu Elena Popoviciu), Ovidiu, Vladimir (prof.univ., orientalist), Eugen (avocat), Iosif (aviator), Lucian Trandafir (profesor).

⁵ Constantin Mălinaș, *Un erou al unității românilor Ioan Aurelian Mierea(1873-1948)*, în *Crisia*, XXXVI, 2006, p.162

⁶ Colecția de fotografii a Muzeului Țării Crișurilor, nr.inv.13.076

Până la momentul apariției revistei gojdiste, Ovidiu Drimba publicase deja articole în revistele *Rânduri* din Beiuș și *Gazeta de Vest* din Oradea, primul (Fig. 6, 7) fiind cel din septembrie 1937⁷.

Dintre articolele publicate în revista elevilor gojdiști amintim: *Liga Zumbay* (schiță) – chiar în primul număr al revistei din decembrie 1937 -, *Ionel Teodoreanu*, „*Secretul Anei Florentin*”, *Emil Cioran*, „*Schimbarea la față a României*”, *A cincea universitate* (schiță), *Viața și opera lui Em. Gojdu* ș.a.. La examenul de bacalaureat din sesiunea iunie 1938 (Fig. 8), s-a clasat al șaselea, cu media 8, din 64 de candidați⁸. I-a avut colegi pe Răzvan Givulescu - geolog, paleobotanist și membru de onoare al Academiei Române, Emil Roșescu – profesor și director al Liceului „Emanuil Gojdu” din Oradea, Silviu Eugen Constantinescu – diplomat și jurist.

În anul 1938 devine student al Facultății de Litere și Filosofie a Universității „Regele Ferdinand I” din Cluj, transferată în 1940 la Sibiu, în urma Dictatului de la Viena. Amintim numele profesorilor care i-au predat aici: Yves Auger (profesor de literatură franceză), Henri Jacquier (șef al catedrei de filologie romanică), Liviu Rusu (istoric literar, profesor de estetică), Dumitru Popovici (profesor de literatură română modernă), Ștefan Pașca (profesor la catedra de istoria limbii și literaturii italiene), George Giuglea (profesor la catedra de filologie romanică), Theodor Manu (profesor la catedra de limbi clasice), Lucian Blaga (profesor de filozofia culturii), C-tin Marinescu (profesor de istorie universală), Giandomenico Serra (profesor de limba și literatura italiană), Sextil Pușcariu (profesor de filologie română), Vladimir Ghidionescu (profesor de pedagogie), Umberto Cianciolo (profesor de literatură italiană)⁹. La Sibiu, alături de câțiva colegi, a fondat două reviste¹⁰: „*Curțile Dorului*”, revista de literatură a studenților în litere și filosofie, împreună cu Ion Maloș-Râpeanu, Radu Stanca și Eugeniu Todoran, și „*Revista Cercului Literar*”, revistă de literatură, filosofie și artă, având ca redactor pe I. Negoitescu.

A fost un student eminent. Aproape toate examenele le-a trecut cu calificativele bine și foarte bine, la unul singur, cel al profesorului Sextil Pușcariu, „*Consonantismul*”, primind calificativul de suficient¹¹. În iulie 1942 a obținut diploma de licență (Fig. 9) în limba și literatura franceză, italiană și estetică, cu mențiunea „cum laude”¹².

După terminarea facultății, a fost încorporat în armată, fiind repartizat la Școala de Ofițeri Rezervă Infanterie Arad, apoi la batalionul 10 al Vânătorilor de Munte din Hațeg, fiind lăsat la vatră în aprilie 1945¹³.

A urmat o perioadă de colabărări cu diverse reviste literare, traduceri. Un articol al său publicat în revista *Lumea* și intitulat „Despre cultura germană”, a fost comentat pe larg în revista *Viața Românească*¹⁴, sub semnătura Nicanor&Co¹⁵: „În revista «Lumea» (Nr.5, pag.4) la rubrica oarecum mai dosnică **Fapte**, un scriitor foarte tânăr, d.Ovidiu Drimba, publică o notă scurtă despre o problemă enormă: fenomenul spiritual german. Ceea ce-i însă mai uimitor în toate acestea, e maturitatea cu care problema e desbătută, ingeniozitatea argumentelor, seriozitatea de informație a autorului. D-I Drimba are o anumită teorie asupra fenomenului german, teorie originală și sprijinită pe multe observații personale. În loc de a proceda balcanic, exploatând în vaste și repetate lucrări această sursă de venituri intelectuale, D-I Drimba dăruiește publicului, brusc și dintr-o dată, toată această avuție. Numai în țări de foarte veche civilizație vedem pe cărturari risipind, într-o notă la sfârșitul unei reviste, sugestii din care ar fi

⁷ Ovidiu Drimba, „*Amor Dei intellectualis*” în *panteismul spinosian*, în *Rânduri*, I, nr.8-9, p.3-4, Colecția de periodice a Muzeului Țării Crișurilor, nr.inv.14.120

⁸ Diploma de Bacalaureat a lui Ovidiu Drimba, Colecția de documente a Muzeului Țării Crișurilor, nr.inv.13.761

⁹ Caiet de cursuri aparținând lui Ovidiu Drimba, student la Facultatea de Litere a Universității „Regele Ferdinand I” din Cluj (1938-1942), Colecția de documente a Muzeului Țării Crișurilor, nr.inv.13.691

¹⁰ Ovidiu Drimba, *Autobiografie*, 1978, p.1, Colecția Anca Moldoveanu

¹¹ Caiet de cursuri aparținând lui Ovidiu Drimba, Colecția de documente a Muzeului Țării Crișurilor, nr.inv.13.691

¹² Diploma de licență în filologie modernă pe numele lui Ovidiu Drimba, emisă de Universitatea din Cluj „Regele Ferdinand I” – Sibiu, iulie 1942, Colecția de documente a Muzeului Țării Crișurilor, nr.inv.13.757

¹³ Ordin de lăsarare la vatră, nr.209328 din 20 aprilie 1945 pe numele lui Ovidiu Drimba, Colecția de documente a Muzeului Țării Crișurilor, nr.inv.13.700

¹⁴ *Viața românească*, an XXXVIII, nr. 2/febr.1946, p.138-142

¹⁵ Nicanor&Co – pseudonim colectiv al scriitorilor G.Ibrăileanu, Gheorghe din Moldova, C-tin Stere și G.Topârceanu

putut trăi intelectualicește toată viața. Iată de ce un nespus orgoliu național m'a cuprins cetind rândurile tânărului gânditor român..."

În mai 1946 a fost numit asistent la catedra de filozofia culturii a Facultății de Litere din Cluj, la propunerea titularului, prof. Lucian Blaga. Ovidiu Drimba publicase între timp, în 1944 studiul pozitivist *Filosofia lui Blaga*, iar în 1945 *Pagini despre cultura europeană*. Va funcționa la această catedră până la desființarea ei, în octombrie 1948. În paralel a urmat și cursurile Facultății de Filosofie și Litere, secția filozofie, absolvită în 1949. Amintim și aici numele profesorilor care i-au predat: Lucian Blaga, D.D. Roșca (profesor de filozofie), C. Sudețeanu (profesor de sociologie și etică), Fl. Ștefănescu-Goangă (profesor de psihologie), N. Mărgineanu (profesor de psihologie), D. Todoran (profesor de pedagogie), L. Rusu, Ș. Lungu (profesor de pedagogie)¹⁶.

Pe 29 ianuarie 1947 s-a căsătorit cu Adrienne Hélène Andronescu (Fig. 10, 11), medic pediatru, fiica ofițerului de marină Gheorghe Andronescu și a Teodorei Manolescu din Ploiești. Martori ai acestei căsătorii au fost Titus Crișan, asistent universitar, și dr. Mircea Aleman¹⁷.

Nașii de cununie au fost Lucian și Cornelia Blaga. Darul de nuntă al nașilor a fost un *Sonet liber* (Fig. 12), scris de Lucian Blaga pentru asistentul său și frumoasa sa soție.

În iunie 1948 (fig. 13) a primit titlul de doctor în specialitatea limba și literatura franceză și estetică și critică literară. Lucrarea aleasă a fost una de literatură comparată, specialitatea limba și literatura franceză: *Les premières influences du symbolisme français sur la poésie roumaine* (*Primele influențe ale simbolismului francez asupra poeziei românești*).

Președintele comisiei doctorale a fost Ioachim Crăciun, decanul Facultății de Filosofie și Litere, iar membri Yves Auger, Dumitru Popovici, Lucian Blaga și Liviu Rusu. Iată ce spunea raportul de teză întocmit de profesorul Yves Auger:

„Teza de doctorat a D-lui Drimba este un studiu scris în franțuzește despre primele influențe ale simbolismului francez asupra poeziei române.

Înainte de a cerceta amănunțit scriitori români care dovedesc aceste influențe, D-l Drimba, în primele două capitole – *Stilul simbolist* și *Esența simbolismului* –, caută să dea o icoană generală simbolismului francez. Nu putea fi vorba, firește, de un istoric precis al acestei mișcări poetice, ci numai de a scoate în evidență trăsăturile ei mai caracteristice.

Aceste două capitole dovedesc o bună cunoștință directă și personală a poeziei franceze dela sfârșitul secolului trecut și a literaturii științifice despre ea. Din nefericire, împrejurările nu i-au îngăduit autorului să cunoască unele cărți franțuzești fundamentale, în deosebi cartea D-lui Guy Michaud, *Message poetique du symbolisme*, publicată în 1947. Fiind date însă mijloacele pe care le avea la îndemână, studiul D-lui Drimba, este, în partea lui generală, destul de bine informat. Nu e lipsit nici de pătrundere, nici de personalitate. În încercarea lui de sinteză, însă, unele puncte de vedere sunt discutabile. Afirmția, de exmeplu (1) că unul din caracterele epocii este declinul spiritului științific, nu-mi pare destul de întemeiată. Unele îndoieli exprimate despre valoarea absolută a științei de către scriitori celebri, nu le justifică. Tot așa ne putem îndoii ca rostul filozofiei lui Bergson să fie reducerea inteligenței la «justele ei limite» (8). De altfel intuiția nu este o descoperire a lui Bergson, ea având un rol eminent în filozofia lui.

Cu totul falsă este afirmația că clasicismul francez avea un adevărat cult pentru un vocabular aproape convențional (19).

Legăturile făcute de D-l Drimba între știință și filozofie, pe de o parte, pictură, sculptură și muzică pe de alta, sunt interesante, poate puțin forțate. D-l Drimba spune, ceea ce este exact, că Debussy nu putea suferi elocvența muzicii wagneriene (11). Dar pe de altă parte, admirația, cultul chiar pentru Wagner este una din trăsăturile simbolismului, și *La Revue Wagnerienne* a fost unul din organele mișcării.

În ceea ce privește forma, franceza D-lui Drimba e bogată, nuanțată, clară și se citește deseori cu plăcere. Autorul are însă tendința de a folosi neologisme abstracte, cu totul potrivnice geniului limbii, ca: *problematiche* (subst.), *implicat*, *fonctionnalite*, *valance*, *ideation*, r.c.m.d.

¹⁶ *Carnetul universitar de cursuri și lucrări* al lui Ovidiu Drimba, student la filozofie la Universitatea „Regele Ferdinand I” din Cluj, Colecția de documente a Muzeului Țării Crișurilor, nr. inv. 13.690

¹⁷ Extras din Registrul Stării Civile pentru Căsătorii pe anul 1947, Colecția de documente a Muzeului Țării Crișurilor, nr. inv. 13.624

Invers, folosește un cuvânt vulgar ca *efate*, care, hotărât, nu-și are locul într-o teză de doctorat. Sunt și câteva greșeli – nu prea numeroase – de sintaxă și ortografie. Aceste mici pete ar fi ușor de eliminat cu o serioasă revizuire.

Ar fi mai necesar să se adauge la index o bibliografie precisă.

Propun ca lucrarea D-lui Drimba să fie admisă pentru a fi susținută ca teză de doctorat¹⁸.

Din octombrie 1948 până în octombrie 1949 a fost asistent la catedra de Materialism dialectic și istoric, și a ținut și seminarii cu studenții Facultății de Medicină, iar din 1949 până în mai 1951 a ținut cursuri de istoria literaturii universale la Facultatea de Filozofie și cea de Filologie a Universității din Cluj¹⁹. Va fi înlăturat de la catedră, nemaifiind pe placul regimului comunist. Este momentul în care Ovidiu Drimba pleacă la București, și cel care marchează începutul unei perioade dificile din viața sa. Din 23 septembrie până în 10 octombrie 1952 a fost angajat de probă la Institutul de Seruri și Vaccinuri „Pasteur”²⁰, iar din octombrie 1952 până în ianuarie 1954 la T.C.C. Întreprinderea 3 Instalații București²¹.

În această perioadă, a reușit să colaboreze cu diverse edituri și redacții și să publice volume de traduceri din: Elsa Triolet, *Cuceritorul* (trad.din lb.franceză), Selma Lagerlöf, *Cartea legendelor* (trad.din lb.franceză), Renata Vigano, *Vine Barza* (trad.din lb.italiană), Pereira Gomez, *Esteiros* (trad.din lb.portugheză), Jules Verne, *Mathias Sandorf* (trad.din lb.franceză) ș.a.

În 1955 prof. Tudor Vianu îl propune ca înlocuitor al său la catedra de istoria literaturii universale a *Institutului de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L.Caragiale”* din București. Va fi numit lector, conferențiar din 1958 și apoi profesor universitar în 1968. Pe lângă istoria literaturii, va preda și istoria teatrului universal. Astfel de cursuri va mai ține și la alte trei instituții în perioada 1955-1962: Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”, Institutul Pedagogic de 4 ani și Institutul Pedagogic de limbă rusă „Maxim Gorki”, iar din 1962 până în 1968 cursuri de istoria literaturii universale și comparate la studenții anului IV ai Facultăților de Română și Limbi Romanice ale Universității București²².

În 1966, în calitate de membru al unei delegații a *Institutului Român pentru Relații cu Străinătatea (IRRCS)*, a întreprins prima sa călătorie în străinătate, în Italia. A urmat R.P.Polonia și în 1967 Franța, unde a conferențiat și a studiat organizarea, metodică și programele învățământului de teatru francez. Statul francez îi acordase în anul universitar 1946/47 o bursă de studii, după cum o demonstrează certificatul emis de „Universite de Paris, Institut Français de Hautes Études en Roumanie” cu nr.1238 din 21 octombrie 1946²³.

În octombrie 1968 a fost detașat de Ministerul Învățământului la Universitatea din Torino, pentru a conduce catedra de limba și literatura română. A fost dorit în fruntea acestei catedre de prof.Mario Ruffini, istoric și filolog, autor a numeroase studii privitoare la limba, literatura și istoria românilor, cel care condusesese catedra până atunci²⁴. A predat la „Istituto di Romeno” până în 1979. Va reuși să înființeze o catedră de limba și literatura română și la Universitatea Catolică din Milano în 1972. A condus doctorate, a ținut lecții și seminarii în cadrul altor catedre, a făcut parte din diferite comisii, a fost membru al unor instituții de cultură, vicepreședinte al *Academiei Internaționale de Științe, Litere și Arte „Leonardo da Vinci”* din Roma și președinte al *Centrului Interuniversitar de Cercetări asupra Relațiilor Culturale ale Italiei cu alte Țări (C.I.R.V.I.)* din Torino²⁵. Munca sa, în perioada cât a fost profesor în Italia, s-a concretizat în: organizarea unei secții permanente de etnografie românească la muzeul din Torino, inaugurată pe 16 dec. 1973²⁶; înființarea, organizarea și conducerea „Bibliotecii

¹⁸ Copia raportului de teză a lui Ovidiu Drimba întocmită de prof. Yves Auger de la Universitatea „Victor Babeș” din Cluj, nr.367/1947. Colecția de documente a Muzeului Țării Crișurilor, nr.inv.13.742

¹⁹ Ovidiu Drimba, *Memoriu de activitate*, p.1, Colecția Anca Moldoveanu

²⁰ Dovadă eliberată de Institutul de Seruri și Vaccinuri „Pasteur” pe numele lui Ovidiu Drimba, Colecția de documente a Muzeului Țării Crișurilor, nr.inv.13.639

²¹ Carnetul de muncă al lui Ovidiu Drimba, Colecția de documente a Muzeului Țării Crișurilor, Nr.inv.13.693

²² Ovidiu Drimba, *Memoriu de activitate*, p.1, Colecția Anca Moldoveanu

²³ Colecția de documente a Muzeului Țării Crișurilor, nr.inv. 13.662

²⁴ Mario Ruffini este autorul unei traduceri remarcabile a poeziilor de dragoste ale lui Mihai Eminescu în limba italiană, *Poesie d'Amore* (1964), volum recompensat cu premiul Academiei.

²⁵ Ovidiu Drimba, *Memoriu de activitate*, p.5, Colecția Anca Moldoveanu

²⁶ Invitație la deschiderea secției de etnografie românească la Muzeul din Torino, Colecția de invitații a Muzeului Țării Crișurilor, nr.inv.13841

Române”, sub egida Universității Catolice din Milano; 96 de conferințe cu teme românești, susținute în Italia, Spania, și la postul de radio elvețian Lugano; 33 de expoziții dedicate cărții românești, pe diferite domenii, artei contemporane, artei populare și artizanatului, organizate în diferite orașe italiene; 12 gale de filme documentare, prezentate în orașe din nordul Italiei²⁷.

În 1979 se reîntoarce în țară, reluându-și catedra de la *Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L.Caragiale”* din București. A predat până în septembrie 1984, când s-a pensionat. Este și anul în care se publică primul volum din lucrarea monumentală *Istoria culturii și civilizației*.

Ovidiu Drimba a fost autorul a peste douăzeci de lucrări, din care amintim: *Istoria literaturii universale* (2 vol.), *Istoria teatrului universal*, *Incursiuni în civilizația omenirii* (3 vol.), *Istoria culturii și civilizației* (13 vol.), monografiile *Ovidiu, poetul Romei și al Tomisului* (tradusă în limbile rusă, italiană și germană), *Leonardo da Vinci*, *Rabelais*, *F.Garcia Lorca*, *rapsodul*. A colaborat cu numeroase reviste (*Gazeta de Vest*, *Tribuna*, *Universul literar*, *Pagini literare*, *Luceafărul*, *Revista Fundațiilor Regale*, *Saeculum*, *Dacia Rediviva*, *Lumea*, *Viața Românească*, *Almanahul literar*, *Revista de filologie romanică și germanică*, *Neue Literatur*, *Secolul 20*, *România literară*, *Familia*, *Academica*, *Portal-Măiastra* ș.a.), a participat la comunicări științifice, conferințe, emisiuni radiofonice.

S-a stins din viață la 29 aprilie 2015, la venerabila vârstă de 95 de ani.

„Cad frunzele, cad de departe, parcă
s-ar veșteji în ceruri grădini îndepărtate;
cu gesturi de negare cad mereu.
Și cade-n nopți adânci pământul greu
de lângă stele, în singurătate.
Noi toți cădem. Mâna de colo cade.
Și altele, și toate, rând pe rând.
Dar este Unul care ține-n mână
căderea asta, nesfârșit de blând...”²⁸

²⁷ Ovidiu Drimba, *Memoriu de activitate*, p.2, Colecția Anca Moldoveanu

²⁸ *Toamnă*, de Reiner Maria Rilke (în traducerea lui Al.Philippide)

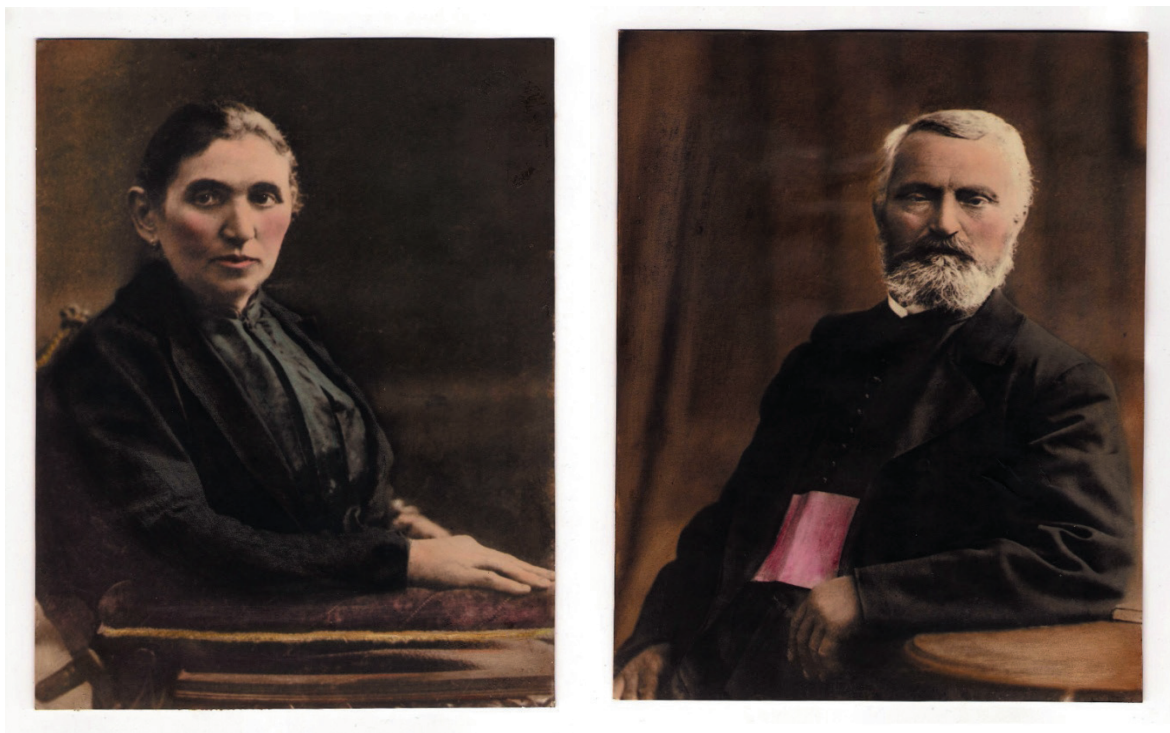

Fig. 1, 2. Raveica și Mihai Drimba (Colecția Anca Moldoveanu)

Fig. 3. Eugen și Maria Drimba cu copiii: Bujor (cel din spate), Ovidiu (primul din dreapta), Vladimir (al doilea din dreapta), Eugen (primul din stânga), Iosif (în brațele mamei). Lipsesc Nora și Lucian, născut în 1929 (Colecția Anca Moldoveanu)

VLAICU-VODĂ

dramă istorică în 5 acte de Al. Davilla
jucată pe scena teatrului „Regina Maria” din Cluj în seara 25. mai 1933
de la lic. „Ion. G. J. și O. Ștefan” în următoarele:

PERSONAJE:

1. Vlaicu-Vodă: Găvruta P. el. VII	17. Răzvan Horea: Horia Florin el. VII
2. Doamna Clara: Filip Hortenzia el. VII	18. Margu: Ioia Ștefan el. VII
3. Mirela Băscălaș: Tănuș Felicia el. VII	19. Balșan: Vintescu Mihai el. VII
4. Roman Truș: Bădăș Ioan el. VII	20. Părețul bisericii: Savu Teodor el. VII
5. Dănușă Anca: Popa Elvira el. VII	21. Săul bărbos: Pinteaș Mirela el. VII
6. Găvruta Mășă: Găvruta Ioan el. VII	22. Maș Mășu: Găvruta Ioan el. VII
7. Paul Mikiș: Stănescu Gh. el. VII	23. Un căpșel: Vintescu Anel el. VII
8. Spătarul Dragomir: Măscu N. el. VII	24. Tătarul boier: Vintescu N. el. VII
9. Doamna Mădălena: Blaga Al. el. VII	25. Al boier boier: Găvruta Al. el. VII
10. Păpășorul Nicodim: Horiaș D. el. VII	26. Al boier boier: Găvruta N. el. VII
11. Păpășorul Nicodim: Horiaș D. el. VII	27. Tătarul bătrân: Horiaș D. el. VII
12. Baranul Kolișan: Horiaș D. el. VII	28. Al boier bătrân: Găvruta J. el. VII
13. Al boier bătrân: Horiaș D. el. VII	29. Un boier bătrân: Măghiaș A. el. VII
14. Al boier bătrân: Horiaș D. el. VII	30. Copii de casă: Popovici Al. el. VII
15. Sădă: Măscu Ștefan el. VII	31. Crumbă: Găvruta el. VII
16. Al boier bătrân: Găvruta Ștefan el. VII	

Boieri - ardași - mănăstiri.

Păpășorul pregătește sub conducerea lui Petrică
Făur și a celor prășari de religie ortodoxă: M. Găvruta - lic.
„Ion. G. J. și O. Ștefan” și G. Mășu - lic. „O. Ștefan”.

Fig. 4, 5. Interpretări piesei *Vlaicu-Vodă*, de Al. Davilla. Ovidiu Drimba, în rolul de copil de casă, primul din stânga, jos.

AMOR DEI INTELECTUALIS IN PANTEISMUL SPINOZIAN

Atitudinea filosofiei față de religie, a fost întotdeauna ostilă. Între religie și filosofie, a existat în permanență un antagonism înverșunat; și aceasta, datorită deosebirii ce există între ele.

În două direcții există deosebirea. Întâi, în ce privește subiectul. Pentru că religia, sau credința mistico-religioasă, are ca subiect spiritul colectiv, în timp ce subiectul filosofiei e spiritul individual. De aceea vei auzi vorbindu-se de religia Grecilor, Inzilor, Perșilor, etc. și de filosofia unui Kant, Heggel, Spinoza, Bergson, Freud etc.

Deosebirii acesteia de colectivitate și individualitate, îi corespunde deosebirea de funcționare. În timp ce filosofia este produsul unei munci a inteligenței, care cercetează, găsește și reflectează, — religia e produsul unei fan-tezii poetice, care îți impune credulitatea.

De-aici rezultă că în timp ce filosofia îți impune muncă și reflexie, — religia îți impune

Pag. 4

R Â N D U R I

Septembrie 1935

credulitate. Pentru că o religie pe care o cerce-tezi și cauți să-i găsești incomprehenzibilitatea mistică, — e după Paulsen — o absurditate; dar mai absurdă e filozofia crezută.

După cum zice Descartes și înaintea lui, Aristotel, geneza filosofiei e mirarea și îndoiala. Primele probleme filosofice se refereau la compoziția și originea lumii. Mai târziu în sec. XIII-XV, scolasticismul propovăduia o concepție filosofică de un confuz amestec de religie cu filosofie; de aceea curajul lui Descartes cu „Me-toda“ lui, — e de admirat, încadrat în spiritul vremii.

Pentru că el, nu admitea, din principiu, existența unui lucru ce nu putea fi expus con-trolului rațiunii.

Iată însă că în 1632, se naște la Amster-dam „un petit juif“, cum îl numește Voltaire, un evreu care a fost un mare admirator al cartezianismului, un filosof care a fost chemat să scrie pagini nemuritoare în istoria filosofiei, *Benedictus de Spinoza*.

Viața lui solitară, după ce a fost excomu-nicat din sinagogă, a contribuit mult la forma-re sistemului său de filosofie.

În „Etica“, opera sa principală, — el caută să demonstreze „more geometrico“ existența lui Dumnezeu și despre pașuni. Și a reușit să realizeze această minune, datorită poruncii XI din Talmud care exclude superficialitatea și zice: „Să fim serioși în fața vieții, pentru ca să putem să o înțelegem“.

Personificarea existenței unei „inteligențe

superioară“, ar fi lumea decimateria, adică substanța.

Prin urmare, Dumnezeu „inteligența supe-rioară“, este tot una cu materia. El există fiindcă e în felul de a exista a materiei, să existe. Iar a nega propria natură, adică a felului de a fi a substanței, — ar fi absurd, după cum tot absurdă, e negarea existenței lui Dumnezeu.

Aceasta e demonstrația.

Spinoza demonstrează că Dumnezeu există în mod necesar, lucru pe care l-au recunoscut și marii filosofi atești. Și un lucru există de-câteori nu e vreo rațiune care să-l împiedice de a exista. Și nu există nimic în lume de existența căruia am putea fi mai siguri ca de existența dumnezeiască.

*

Azi mulți oameni de știință trag la îndoială existența lui Dumnezeu, mergând până la ateis-mul cel mai ilogic. Pentru că, ei consideră mis-ticismul religios, ca semnul unei inferiorități intelectuale, ce nu se potrivește cu ei, care manifestă un spirit cercetător, argumentativ.

Și tocmai aceștia ar trebui să se roage: „Sancte Spinoza, ora pro nobis“.

Pentru că ateismul lor, marchează gradul de superficialitate în evidență, datorită logice-i demonstrații, ce constituie esența „Etice-i“, esen-ța filosofiei spinoziene a cărei panteism, rea-lizat în splendidul „Amor dei intellectualis“, e una din cele mai sublime pagini din istoria filosofiei universale.

VIDIU DRIMBA.

Fig. 6, 7. Primul articol a lui Ovidiu Drimba publicat în Revista *Rânduri* din Beiuș

Fig. 8. Diploma de bacalaureat

Fig. 9. Diploma de licență în Filologie modernă

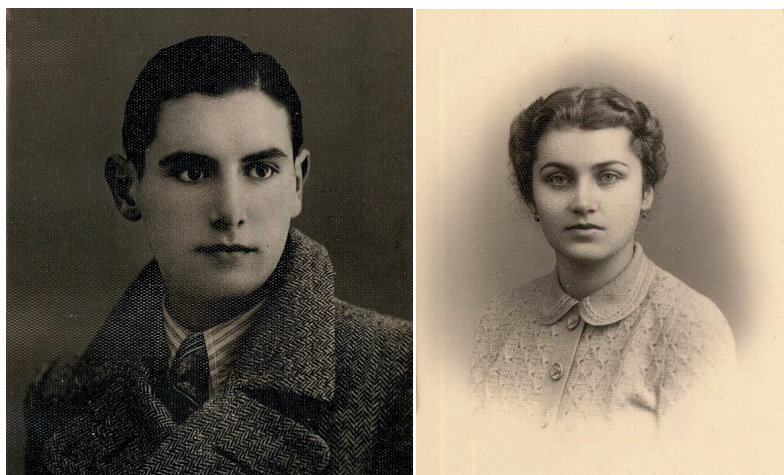

Fig. 10, 11. Ovidiu și Adrienne Drimba (anii 1930) (Colecția de documente a Muzeului Țării Crișurilor, nr.inv.13.691, 13.692)

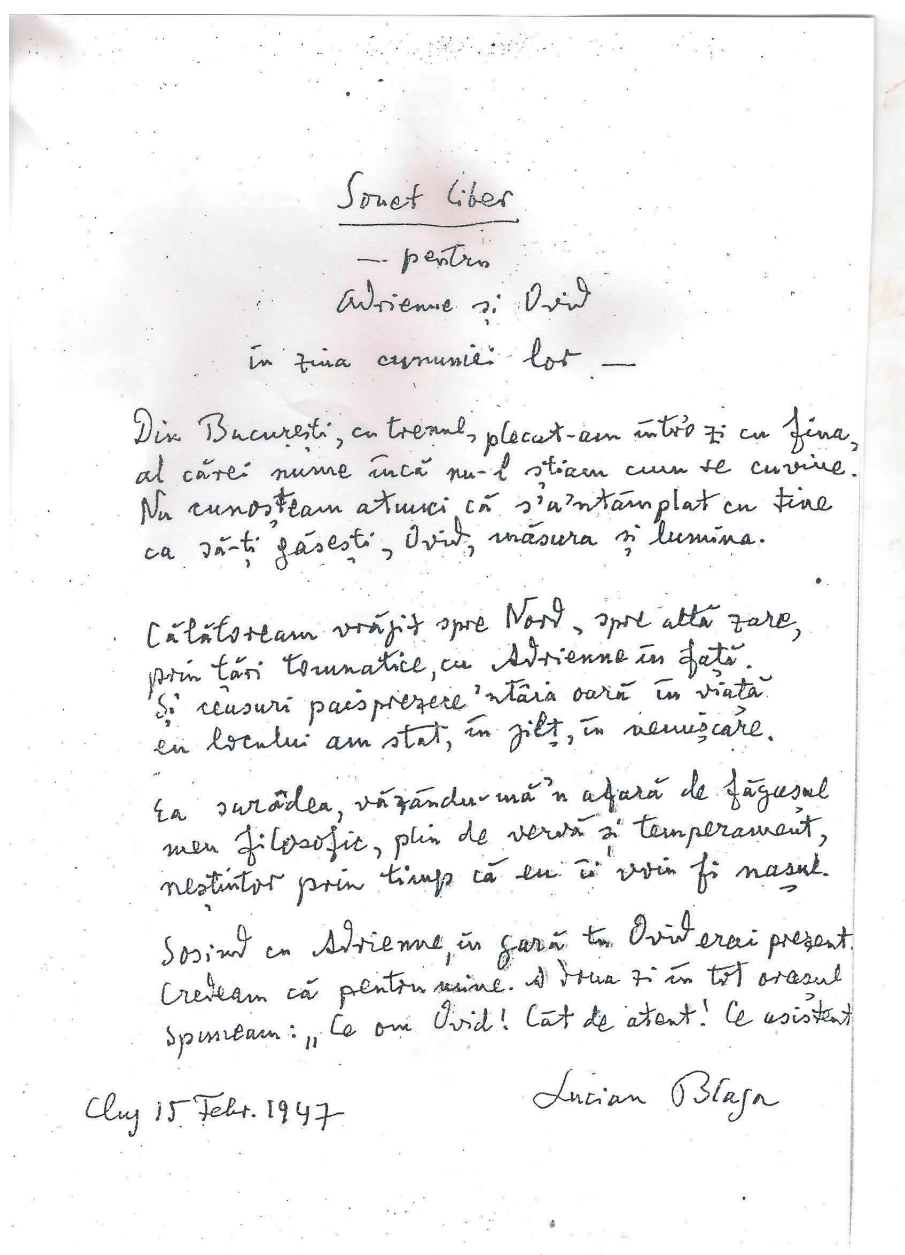

Fig. 12. Sonet liber dedicat de Lucian Blaga soților Drimba. Colecția Anca Moldoveanu.

 REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
 MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PUBLIC
 UNIVERSITATEA „VICTOR BABEȘ” DIN CLUJ

Diplomă de Doctor în Litere
 Secțiunea *Limba și literatura franceză și Estetica și critica literară*

Noi, Ministrul Învățământului Public, văzând procesul verbal Nr. 367 din 23 Iunie 1948
 încheiat de Decanatul Facultății de Filosofie și Litere și aprobat de Rectoratul Universității, prin
 care se constată că D-l *Drimba Ovidiu* a trecut cu succes toate
 probele examenului de doctor, cu mențiunea „cum laude” subiectul țerei fiind
 „Les premiers influences du symbolisme français sur la poésie roumaine”
 Conferim D-lui *Drimba Ovidiu* născut la 3 Sept. 1919
 în comuna *Marginea* județul *Bihor*, Diploma de Doctor în Litere
 secțiunea *Limba și literatura franceză și Estetica și critica literară*
 pentru a se bucura de toate drepturile și prerogativele acordate de lege.
 Cluj, ziua 10 luna Iulie anul 1948

Ministrul Învățământului Public,
A. Ciuraru
 Directorul Învățământului Superior,
Conf. Dr. Ovidiu Drimba
 Semnătura titularului:
O. Drimba

Rectorul Universității,
S. Petru
 Decanul Facultății,
G. Balca

Nr. 2672 al Ministerului
 Nr. 367 al Facultății
 Nr. 2634 al Rectoratului

Tip. „Cartea Românească” Cluj

Fig. 13. Diplomă de doctor în specialitatea limba și literatura franceză și estetică literară